Дата: 09-20-2025 р.

Клас: 7 клас

Предмет: Мова. Література.

Завдання:

Мова:

1) Впр. 8, впр. 9 (б).

2) вивчити правило про правопис ненаголошених Е, И — напам'ять.

Літ-ра: 1) пісню-веснянку „Мак" вміти співати з рухами. 2) Русальні пісні (ст. 14-16). 3) Одну русальну пісню (на вибір) з книжки вивчити (Н.).

НАГОЛОС
(Stress)

ПАМ'ЯТАЙМО, що наголос ставиться тільки над голосними: я́блуко, ходи́ти.

Звук, на який припадає наголос, називають наголошеним.

ВПРАВА 7.

Прочитайте вірш, виділяючи наголос. У кожному слові назвіть наголошений звук.

БАТЬКІВЩИНА

Що таке Батьківщина?
За віконцем калина,
Тиха казка бабусі,
Ніжна пісня матусі.
Дужі руки у тата,
Під тополями хата,
Під вербою криниця,
В чистім полі пшениця,
Серед лугу лелека
І діброва далека...

(П. Бондарчук).

ВПРАВА 8.

а) Перепишіть речення. Поставте наголос у підкреслених словах.

1. На <u>березі</u> розпустились ніжнозелені листочки.
2. На <u>березі</u> валялись дошки, викинуті водою.
3. <u>Коси</u>, коса, поки роса.
4. У дівчини були гарні <u>коси</u>.
5. <u>Сім'я</u> вечеряє коло хати.
6. Діти розглядали проросле <u>сім'я</u> огірка.
7. Вдалині було видно високі <u>гори</u>.
8. <u>Гори</u>, <u>гори</u>, моя зоре!
9. „<u>Насип</u> зерна курям", — сказала мама до дочки.

10. Збоку від дороги був насип з дрібних камінців та піску.

б) Чи змінюється у підкреслених словах значення слова від того, де стоїть наголос?

ПРАВОПИС НЕНАГОЛОШЕНИХ Е, И.

У словах чуємо виразно лише наголошені звуки. Ненаголошені звуки вимовляються нечітко, а при написанні буває сумнів, яку букву треба писати. Особливо це стосується ненаголошених Е та И.

Щоб переконатись, яку букву правильно писати — Е чи И, треба змінити це слово так, щоб на сумнівний голосний звук падав наголос: вишнéвий — вúшня.

ВПРАВА 9.

Перепишіть подані нижче слова, замість крапок поставте Е або И. Поряд напишіть перевірочне слово. Наголос в усіх словах позначте.

ЗРАЗОК: Т.....ля́рство — тéсля.

а) Т.....слярство, д.....мар, в.....сілля, с.....ненький, ст.....повий, г.....тьманський, ш.....рокий, д.....вився, в.....сокий, в.....ливає.

б) Гл.....бокий, ж.....нитись, т.....мніє, з.....мляний, з.....рнина, ч.....твертий, д.....сятий, в.....шневий, с.....ляни, бл.....зенько, з.....лений.

ВПРАВА 10.

Прочитайте і поясніть, які букви слід поставити замість крапок. Доведіть слушність своєї думки, дібравши до цих слів перевірочні слова.

Воркувала Горлиця у садку,
у куточку т.....хенькому, на бузку;
жалкувала с.....зокрила, що вона
не зчулася, як минула і в.....сна,
не вгледіла, як одцвівся і садок,
і черешні, і в.....шеньки, і бузок;
сумувала, що пр.....йдеться восени
десь шукати ще іншої сторони *(Л. Глібов).*